

23 feb 2016 -11:26

Voedingssupplementen op basis van rodegistrijst: niet zonder gevaar voor de gezondheid!

Op verzoek van de federale minister van Volksgezondheid heeft de Hoge Gezondheidsraad (HGR) de effecten en de risico's onderzocht bij het verbruik van voedingssupplementen op basis van rodegistrijst (RGR), die wijd worden aanbevolen bij de bevolking en het artsencorps.

Supplementen die alles weg hebben van een geneesmiddel

RGR is een product afkomstig uit Azië die voortkomt uit de ontwikkeling van een gist (*Monascus Purpureus*) die op rijst werd gefermenteerd. De kenmerkende kleur van het poeder die zo wordt verkregen is het gevolg van de productie van een rood pigment. Tijdens dit proces ontstaan er ook moleculen, genaamd monacolines, waaronder een ervan lovastatine is, een cholesterolverlagend bestanddeel dat tot de groep van "statines" behoort. Bepaalde vertegenwoordigers van deze familie zijn als geneesmiddelen geregistreerd die worden voorgeschreven bij patiënten met een specifiek verhoogd risico op hart-en vaatandoeningen.

Werkzame bestanddelen, zonder echte validatie

Bij gebrek aan een wettelijke omkadering zijn de preparaten op basis van RGR vrij verkrijgbaar als "voedingssupplementen" terwijl ze geen enkel bestanddeel met een erkend voedzaam effect bevatten. Er worden bovendien nog heilzame gevolgen aan toegeschreven, op basis van een bepaling van de EFSA (Europees agentschap voor voedselveiligheid) die onder bepaalde voorwaarden de volgende bewering toestaat "draagt bij tot de instandhouding van een normaal cholesterolgehalte in het bloed". Hoewel de consumptie van RGR inderdaad gunstige effecten op het cholesterolgehalte in het bloed heeft, moeten we helaas vaststellen dat de preparaten die in de handel verkrijgbaar zijn (180 genotificeerde producten in België) zeer divers zijn qua samenstelling (verschillende gehalten aan werkzame bestanddelen en niet-gestandaardiseerde inhoud). Voorts zijn het vaak mengsels van meerdere producten waarvan de effecten weinig of niet gedocumenteerd zijn, in tegenstelling tot die van de eigenlijke statines.

Maar niet zonder gevaar

De consumptie van RGR die monacolines bevat, gaat gepaard met bijwerkingen die typisch zijn voor die van statines, namelijk: stoornissen van de spieren, lever, huid en spijsvertering. Voor deze preparaten gelden ook contra-indicaties (zwangere en borstvoedende vrouwen, voorgeschiedenis van spieraandoeningen, enz.) en zijn er risico's op interacties met geneesmiddelen. De combinatie met statines is formeel gecontra-indiceerd. De consumptie ervan mag dus enkel na medisch advies en onder strikte opvolging.

Naar een verbod en een beter omkaderd gebruik

In de huidige omstandigheden adviseert de HGR het verbod op het in de handel brengen van voedingssupplementen die RGR bevatten. De HGR wenst dat dergelijke preparaten aan een onderzoek worden onderworpen van een Commissie voor de erkenning van geneesmiddelen en dat ze worden ingedeeld bij de cholesterolverlagende geneesmiddelen. Bij gebrek aan een dergelijke maatregel dringt de HGR onmiddellijk aan dat de RGR-preparaten:

- aan een strikte controle worden onderworpen door de bevoegde overheden inzake voedingssupplementen en fytogeneesmiddelen, hetgeen de snelle publicatie vereist van specifieke normen en een herziening van alle preparaten die al in de handel verkrijgbaar zijn;
- onder medische begeleiding worden ingenomen in het kader van een globale behandeling van hart-en vaatziekten en dat er wordt toegezien op de contra-indicaties en de bijwerkingen;
- enkel in apotheken mogen worden afgeleverd, onder strengere kwaliteitsnormen;
- begeleid worden van informatie voor de gebruiker die naar behoren gevalideerd werd.

Een duidelijke waarschuwing

De HGR betreurt dat RGR geen losstaand geval is in België. Het betreft namelijk een product dat zich in een grijze zone in de wetgeving bevindt, ergens tussen een voedingsmiddel en een geneesmiddel, en dat als verzwarende omstandigheid een reëel risico voor de volksgezondheid met zich meebrengt. Er moet actie ondernomen worden om duidelijkheid te scheppen rond het statuut van dergelijke producten, die in bepaalde landen als geneesmiddelen geregistreerd zijn.

Het volledige advies (nr. 9312) bevindt zich op de website van de Hoge Gezondheidsraad:
<http://tinyurl.com/HGR-9312-rodegestrijst>

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:

De experts:

- FR: Jean NEVE, tel.: 02/650 51 77, GSM : 0477/72 62 32, e-mail: jneve@ulb.ac.be

- NL: Guy DEBACKER, tel.: 09/282 69 70, GSM: 0494/16 04 83, e-mail: guy.debacker@ugent.be

Hoge Gezondheidsraad
Victor Hortaplein 40/10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.hgr-css.be>

Fabrice Péters
Algemeen Coördinator
+32 486 31 47 59
+32 2 524 91 74
fabrice.peters@health.fgov.be